MŪSŲ PASTOGĖ

Lithuanian Australian Weekly "Our Haven"

XXVI-ji metai

Registered for posting as a newspaper categotry B

29.9.1975 Nr. 38 (1391)

H.E.L.L.P. METINĖS HOBARTE

REIKŠMINGAS SUSIRINKIMAS

Šis susirinkimas buvo lyg paminėjimas metinių gėdingos išdavystės Pabaltijos kraštų ir ženklas, kad lietuviai Hobarte tebekovoja dėl savo tautos teisių. Susirinimo organizatoriai H.E.L.L.P. (Help Estonian, Latvian & Lithuanian Peoples) Sąjunga, metų laikotarpyje nubrėžusi gan ryškią savo darbo liniją, norėjo šį kartą patvirtinti pasirinktas gaires ir pasitikrinti, kaip apie tai galvoja Hobarto visuomenės dalis - pabaltiečių draugai bei priešai, jei tokių būtų.

Pakviesti kalbėtojai galėjo būti priimtini voskiausių pažiūrų žmonėms. Pirmininkas Dr. R. Jones, Hobarto universiteto lektorius, taip pat Nepriklausomos Tasmanijos politinės partijos prezidentas buvo gerai žinomas studentų, ypač gamtos konservatorių tarpe. Dr. P. Boyce, taip pat universiteto politinių mokslų lektorius, vienas iš geriausių politinių klausimų žinovų Australijoj, galėjo patenkinti bet kokį akademiką. Profesorius J. Polya, austrus kilęs kalbėtojas, pats iškentęs daug persekiojimų, turėjo būti gerai suprantamas europiečiams. Žurnalistas Angus Downie, objektyvus, nesuinteresuotas įvykių stebėtojas turėjo būti priimtinas net ir pabaltiečių priešams.

Arti 200 dalyvių, kurių tarpe buvo daugiau australų ir kitų negu pabaltiečių, išgirdo įdomių ir reikšmingų minčių ir patebėjimų

Žurnalistas A. Downie patiekė interpretaciją Baltų klausimo ir Australijos vyriausybės užimtos pozicijos taip, kaip tai atrodytų daugumai Australijos gyventojų. Objektyviai peržvelgdamas aplinkybes, kuriose Baltų tautų išdavimas buvo padarytas, mėgindamas išsiaiškinti priežastis, visgi nesurado jokio pateisinimo pono Whitlam'o pasielgimui.

Gerai pažinodamas politinį gyvenimą ir pačius politikierius, nesivylė iš jų prisipažinimo klydus ar pasitaisymo. Todėl nematė bet kokių pasikeitimų net ir vyriausybei pasikeitus.

Panašiai galvojo ir Dr. P. Boyce, akademiškai žvelgdamas į Baltijos klausimą ir ieškodamas prošvaisčių ateityje. Palygindamas įvykius istorinėje plotmėje, negalėjo rasti gero pavyzdžio, kuris sutvirtintų mūsų viltis, kad besikeičiant vyriausybėms diplomatiniai pareiškimai padaryti ankstesnių valdžių, būtų pakeisti ar atšaukti. Tad ir opozicijos vado pono M. Fraser pažadas turėtų būti priimtas labai realiai ir kritiškai, nerodant bereikalingo džiaugsmo. Ypač, kad tas pažadas buvo taip tyliai ir paslėptai padarytas ir praėjo beveik nepastebėtas platesnės australų visuomenės ir spaudos.

Profesorius J. Polya į mūsų reikalą pažiūrėjo optimistiškiau. Nepagailėdamas sarkazmo ir satyros ponui Ministeriui pirmininkui ir jo vyriausybei, jis mus padrąsino. Jo manymu dabartinė Sovietų Sąjungos sekminga ekspansija yra istoriniu atžvilgiu laikina, neilgo laikotarpio. Ir mums nereikia nustoti vilties, nenuleisti rankų, nes pasaulio įvykiai dažnai susiklosto visiškai ne pagal taisykles, politines normas. Valstybių gyvenime dažnai nenumatytas net nereikšmingas įvykis pakreipia likimą visai kitokia kryptimi. Žinoma istorinis procesas būna ilgas ir lėtas, reikalaująs daug kantrybės ir ištvermės.

USA prezidentas G. Ford su žmona

Vėliau, bediskutuojant iškeltas mintis, keliant klausimus ir formuluojant atsakymus, optimizmo dvasia užsikrėtė ir kiti kalbėtojai, ir nebeliko abejonės kur jų simpatijos linko. Mums pabaltiečiams, taip jautriai pergyvenantiems savo tautų nelaimę, kalbėtojų palankumas buvo ypatingai malonus. Sukeltos abejonės dėl mūsų vilčių išsipildymo pamažu griuvo, suradus geresnius argumentus mūsų bylai ginti.

Organizatoriai įsitikino, kad pasirinkta viešo susirinkimo forma buvo gera ir sekminga. Visuomenei patiko išgirsti rimtus, akademiškus argumentus, jeigu ir nevisada malonius mūsų ausiai. Ryžtas dirbti dėl išlaisvinimo tautų sutvirtėjo, nes svajonės pasirodė teisingos netik politikų gražiuose žodžiuose bet ir šaltai apsvarstytuose akademiškuose samprotavimuose. Jei mes galime pakreipti į savo pusę net pesimistus, tai mūsų darbas tampa vertas, prasmingas ir reikalingas, užgirtinas.

Lietuvių bendruomenė Hobarte gali didžiuotis, nes parodė tautinį solidarumą ir atsilankė į susirinkimą skaitlingai. Tikiu, kad turėjo ir naudos. Svetimieji gi išėjo su didesniu supratimu apie Pabaltijo tautas ir jų laisvės siekimą.

Gerų dalykų, palengvinimų, kuriuos ponas Whitlam'as žadėjo, pripažinimas atneš pabaltiečiams, vis dar nesimato. Lankymas giminių gimtinėse toks pat suvaržytas. Penkios dienelės sostinėje nepatenkina troškulio pamatyti takelius kuriais vaikščiojome, žalias lankas ir ošiančius pušynus. Jei mes anksčiau drąsinome save šio krašto pilietybe, tai dabar paaiškėjo, kad sovietai jokios kitos pilietybės nepripažįsta ir mūsų saugumas ir laisvė gimtosios žemės aplankyme priklauso nuo Maskvos valdovų. Kol mes tik menki žiogeliai ir sentimentalūs, nusižeminę pinigingi turistai, tol pakenčiami ir išnaudojami. Ar nėra tie kultūros trupiniai, kuriuos mes parsivežame, ar kuriuos mums atsiunčia, tik "malonė į vieną pusę" ir patvirtinimas Ministerio pirmininko pasakymo: "Dabar bus jums daug geriau".

Neužmiršo Hobartiškiai ir Tautos Šventės ir kukliai paminėjo. Brigita Paškevičiūtė, Onutė ir Emilija Taškūnaitės, Anita Kaitinytė, Bernadeta Vaičiulevičiutė padainavo porą lietuviškų dainelių. Aldona Ramanauskaitė pasakė eilėraštį. Mažytė Carrol Renetzeder, Gerdos Jonušaitytės duktė labai darbšti ir gabi mergaitė parodė kiek ji išmoko smuiku groti.

A. Kantvilas

ĮVYKIAI

Septyniolikos dienų tarpe įvyko du pasikėsinimai prieš Amerikos prezidentą G. Ford. Abiem atvejais pasikėsintojai buvo moterys. Tačiau nežiūrint pavojaus prezidentas visai neketina pasitraukti iš viešumos ir užsidaryti saugiai prezidentūroje..

Šių metų sausio 1 d. Latvijoje buvo 2.478.000 gyventojų. Iš jų 55,2% sudaro latviai.

***

Queenslande, įvykus sprogimui anglių kasykloje, žuvo 13 angliakasių.

***

Kinijoje visame krašte vyksta pasiruošimai prieš galimą karą: kasami tuneliai ir įrengiamos slėptuvės prieš priešo bombardavimus. Pirmuoju savo priešu Kinija laiko Sovietų Sąjungą.

***

Pastaruoju metu Malazijoje ir Singapūre stipriau pasireiškė komunistų partizaninė veikla.

***

Vargas pavergtiesiems!

MINDAUGAS TAMONIO Pareiškimas

Mindaugas Tamonis, kandidatas į technikos mokslų daktarus, dirbąs pavergtoje Lietuvoje paminklų apsaugos įstaigoje, cheminėje laboratorijoje, viršininkų buvo pasiųstas į Kryžkalnį apžiūrėti pradėjusio irti tarybinės armijos paminklo. Kai sugrįžo į Vilnių, jis parašė tokį pareiškimą paminklų konservavimo instituto Direktoriui

PKI chemijos laboratorijos vyr. mokslinio bendradarbio M. Tamonio

Pareiškimas

Š. m. (1974) balandžio 5 nuvykau į komandiruotę apžiūrėti Kryžkalnyje stovinčio monumento Raudonajai armijai - Lietuvos išvaduotojai. Dėl priežasčių, nepriklausančių PKI vidaus kompetencijai: nepripažįstu dabartinio Lietuvos statuso. Mano giliu įsitikinimu, kiekvienas sąmoningas pilietis privalo visu savo gyvenimu siekti, kad, pažangos labui, būtų taisomos tiek kiekvieno asmeniškos, tiek ir valstybės mastu padarytos klaidos. Nepasmerkus ir pilnai neįsisąmoninus praeities klaidų, neįmanoma kurti ateities.

Prie visiškai arba dalinai neatitaisytų svarbiausių asmens kulto laikotarpio klaidų priskiriu:

1. Masinių nekaltų piliečių trėmimą.

2. Pabaltijo valstybių įjungimą į buvusios Rusijos imperijos sudėtyje esančią federaciją tokiu metu, kai visame pasaulyje nepaprastai sustiprėjo tautų pilnaverčio kultūrinio valstybingumo siekimas.

Prisidėti prie Lietuvos valstybingumą panaikinusių ir sukėlusių tiek neteisybės įvykių įamžinimo laikau neįmanoma. Pagerbti bendras su kaimyninėmis tautomis kovas prieš vokiškąjį fašizmą, restauruojant bei konservuojant šiam tikslui statomus paminklus, sutinku tik tada, kai bus visiškai garantuota:

1. Svarbiausiose masinio nekaltų piliečių žuvimo dėl vadinamo "asmens kulto" vietose bus pastatyti memorialiniai paminklai, parodantys mūsų visuomenės kultūringumą, žmogaus gerbimą, dorumą.

2. Konstitucijoje garantuojama (kol kas formaliai) apsisprendimo laisvė bus įteisinta papildomu įstatymu, numatančiu jos įgyvendinimo mechanizmą, t. y. visaliaudinių referandumų periodiškumą kiekvienoje respublikoje. Pabaltijo, o taip pat ir kitos, jeigu jų gyventojai to norėtų, respublikos turi atgauti tikrą pilnavertišką valstybingumą, tokią pačią kultūrinę-ekonominę nepriklausomybę, kokią turi likusios socialistinės nacijos.

3. Bus panaikinta naujo asmenybės kulto laikotarpio atsiradimo grėsmė. Tai pasiekiama įvedus daugiapartinę sistemą, t. y. leidus įkurti socialdemokratų, krikščionių demokratų ir kt. partijas su atitinkamais spaudos organais, įgyvendinus tikrai demokratiškus rinkimus, leidžiančius sumažinti įtaką tos partijos, kuri nusikalto liaudies interesams. Šios priemonės padidintų valstybių valdymo socializmo rėmuose demokratiškumą ir efektyvumą.

Pasaulinis pažangos procesas reikalauja nuolatinio socialistinių šalių bendrijos demokratėjimo, spartaus žengimo į priekį visose gyvenimo srityse. Nebus įmanoma įgyvendinti visuotinės socialistinės-komunistinės visuomenės idealo, jei šią santvarką sukūrusios valstybės neturės didelio autoriteto, negarsės visame pasaulyje žmogaus teisių gerbimu, toleracija skirtingoms nuomonėms, rūpestingu atsižvelgimu į jas, kilnumu ir teisingumu.

Po šio pareiškimo M. Tamonis atsidūrė psichiatrinėje ligoninėje.

Spaudos reikalais

Ką tik praūžė Mūsų Pastogės spaudos balius Sydnejuje. Prieš mėnesį ta pačia intencija atbaliovojo melburniškiai lietuviai. Tarpuose buvo Tėviškės Aidų baliai. Vis tai tam tikros progos ne tik prisiminti ir daugiau ar mažiau paremti mūsų spaudą, bet taip pat verta apie ją ir kiek giliau pagalvoti. O pagalvoti būtina ir net reikia, nes vis dėl to mums išeivijoje spausdintas lietuviškas žodis tuo tarpu niekuo nepamainomas - nei radiju, nei televizija, ne kuria kita komunikacijos priemone.

Metų metais be pertraukų laikrodžio tikslumu išleidžiame savo laikraštį. Jis praktiškai pasidarė ne naujiena, ir ne staigmena, bet neišvengiama kasdieniška naudojimosi priemonė, kad rodos, kitaip ir būti negali. Retas eilinis skaitytojas susidomi ir pasvarsto, ką reiškia išleisti laikraštį ir ypač mūsų sąlygomis. Tačiau tie, kurie laikraštį leidžia, kurie prie jo dirba, praleidžia daug valandų besirūpindami ne vien šia diena, bet ir metais į priekį, kaip veikti ir ką daryti, kad tas laikraštis nesustotų, kad gaunamų pajamų užtektų ir kad skaitytojai būtų kuo mažiau varginami aukų prašymais, prenumeratos pakėlimais ir t.t. Juo labiau tų rūpesčių leidėjams yra daugiau šiandie, kai krašte ekonominė padėtis tokia nepastovi, kai kainos nesulaikomai kyla, o mūsų leidėjai neturi atsarginio kapitalo, kuriuo būtų garantuojamas laikraščio leidimas pabrangus spaustuvėms, paštui ir kitiems darbininkams, iki būna atitinkamai sureguliuojami prenumeratos reikalai. Šitai biurokratinei pusei reikalingas laikas, kai tuo tarpu laikraštis turi eiti reguliariai neatsižvelgiant, ar leidėjo kasoje pinigų yra ar jų trūksta.

Iki šiolei mes negalime nusiskųsti: dvidešimt šešerius metus Mūsų Pastogė eina be pertraukų, net be mažiausių sutrikimų. O buvo ir didesnių ar mažesnių trūkumų, buvo krizių ir kritiškų momentų. Tačiau kiekvienu atveju mūsų bendruomenė buvo tiek solidari ir efektyviai veikli, kad sunkumai buvo nugalėti, krizės įveiktos, ir iki šiandie turime savo laikraštį, kuris yra tikrasis mūsų sąmoningumo ir solidarumo liudininkas.

Lygiai ir kasmet tai vienur tai kitur ruošiami spaudos baliai Mūsų Pastogei paremti susilaukia didelio atgarsio. Su dėkingumu turime prisiminti ir aną savaitę įvykusį spaudos balių Sydnejuje, kuriame Mūsų Pastogės bičiuliai akivaizdžiai parodė, kad jie savo laikraštį vertina ir rūpinasi jo ateities užtikrinimu. Sakome ačiū visiems, nors iš tikrųjų visas įdėtas darbas ir sudėtos aukos eina ne kam kitam, o mūsų pačių naudai. Gražus adelaidiškių pavyzdys, kurie šia proga per V. Dumčių pasiuntė gražų lauknešėlį.

Matant tokį nuoširdumą ir pritarimą paremtą konkrečiais faktais, pakelia nuotaikas ir sužadina entuziazmą ir visų tų tiesioginių Mūsų Pastogės darbininkų, kurie dirba jos naudai ir labui daugiau aukodamiesi, o ne kaip tarnautojai. Čia prisimintina Mūsų Pastogės redakcinis ir administracinis personalas, nekalbant jau apie pačius bendradarbius, kurie iš viso retai kada ir padėkos susilaukia. Bet čia yra idealistinis darbas, kuris niekad pilnai neatlyginamas ir kuris reikalingas didesnio pasišventimo.

Besidžiaugiant gražiais dalykais negalima nutylėti ir šešėlių. Kad ir geriausioje šeimoje vis tik atsiranda ir iškrypimų. Tokių netrūksta ir Mūsų Pastogės skaitytojų šeimoje. Turima minty įsiskolinusius Mūsų Pastogės skaitytojus, kurie užvilkina atsilyginti už prenumeratą metų metais patys gal net nepagalvodami, kad tokiu būdu jie duobę kasą savo laikraščiui o tuo pačiu skriaudžia ir visa bendruomenę. Tokių faktų kad ir nedaug, bet vis dėl to yra. Primenant tokius reikalus niekas neįtaria ko nors pikta valia, o daugiau ar mažiau apsileidimu savo pareigose. Ir čia užtektų tik įsisąmoninti, kad apsimokėti už laikraštį yra lygiai tokia pat pareiga, kaip kad apmokėti elektros ar kitokias kasdieniškos buities sąskaitas.

(v.k.)

A.A.
EDVARDUI MIGEVIČIUI
mirus, gilią užuojautą nuliūdime reiškiame p. M. Migevičienei, dukterims Laimai ir Irenai, sūnui Aliui, jų šeimoms ir artimiesiems.

Bliokai ir
Vingiliai

A.A.
EDVARDUI MIGEVIČIUI
mirus, mielą p. M. Migevičienę, jos dukreles Ireną, Laimutę ir sūnų Alių bei jų šeimas giliai užjaučia ir kartu liūdi

Vytautas ir Ričardas
Bukevičiai

A.A.
EDVARDUI MIGEVIČIUI
mirus, jo žmoną, dukras Ireną ir Laimą, sūnų Alių, jų šeimas ir artimuosius giliai užjaučia

Bučinskų šeima

MŪSŲ MIRUSIEJI

ATSISVEIKINANT SU EDVARDU MIGEVIČIUMI

Edvardas Migevičius

Ilgai ir sunkiai sirgęs rugsėjo 21 d. ligoninėje mirė Edvardas Migevičius. gimės1896 m. spalio 10 d. Dokių kaime, Vilkijos valsčiuje, Kauno apskrityje. Dar vaikystėje Edvardas netenka motinos. Kaimo daraktoriaus priežiūroje siaučiant rusų-japonų karui, Edvardas namuose pradeda pirmuosius mokslo žingsnius. Vėliau persikelia į Kauną pas dėdę Lenartavičių privačiai paruošęs įstoja į Kauno Komercijos Mokyklos antrą klasę. Šią mokyklą baigia 1914 metais. Prasidėjus pirmajam pasauliniam karui Edvardas grįžta į tėvo ūkį, kur vasaros metu padeda ūkininkauti, o žiemos metu mokina vietinį jaunimą.

Lietuvai bandant atgauti nepriklausomybę Edvardas negali ramiai išsėdėti tėvo ūkyje, nuvyksta į Kauną, priimamas į Karo Mokyklą, kurią baigęs paskiriamas į Kauno batalijoną, o po kelių dienų į Kauno Stoties Komendantūrą sargybos būrio vadu, vėliau vėl atgal į Kauno Batalijoną. Savanorį Kūrėją Edvardą matom kovojant prieš bermontininkus Radviliškyje, vėliau prieš lenkus Širvintuose. Žygiuoja jis į Vilnių ir taip pat dalyvauja Klaipėdos laisvinime. Iš kariuomenės išeina atsargon 1924 m. sausio 15 d. 1920.3.8 d. pakeltas vyr. leitenantu. Jau atsargoj, po atlikto stažo 1931 metais suteiktas atsargos kapitono laipsnis.

Išėjęs iš kariuomenės kaipo pasienio policijos rajono viršininkas dirba Seinų apskrityje. 1924 m. susipažįsta mokytoją Magdaleną Vaznelytę ir sekančių metų vasario 15 d. sukuria šeimą. Susilaukia dukters Laimos, vėliau Irenos ir dar po kelių metų sūnaus Aliaus.

Nepriklausomybės laikais aktyviai veikia kaipo Šiaulių kuopos vadas Vilkaviškio apskrityje. Rusams okupavus Lietuvą areštuotas kenčia kalėjime. Prie vokiečių išlaisvinamas ir dirba butų biure.

Karui baigiantis pasitraukia į vakarus su visa šeima.

1948 lapkričio 17 d. mudu kartu žiūrėjom nuo "Wooster Victory" denio į horizonte matomą Australijos pakrantę.

Dirbo Sydnejaus Water Boarde, kur Edvardas išbuvo iki pensijos 1967 m.

Vienas iš pirmųjų įsikuria Cabramattos priemiestyje su visa šeima: Laima, ištekėjusia Vokietijoje už Vyto Deikaus, ir Irena Australijoje ištekėjusia už Algio Dudaičio. Vėliau žentai pasistato savo namus, bet taip visi ir lieka Cabramattos ribose. Sūnus Alius taip pat įsikūręs Cabramattoje.

Edvardui lietuvybė tai buvo vienas iš svarbiausių gyvenime tikslų. Lietuviškais reikalais jis rūpinosi visą gyvenimą. Jis buvo pirmasis ALB Cabramattos apylinkės pirmininkas. Kol veikė Cabramattoj apylinkė, jis buvo jos nuolatinis ramstis. Suorganizavo čia savaitgalio mokyklą, kurioje ir mokytojavo.

Jo atsidavimas, rūpestis, nuolatinės pastangos įkvėpė dvasios visai šeimai, kuri yra galbūt viena iš aktyviausių šeimų Sydnejaus lietuvių tarpe. Mes sutinkame juos visus, dirbančius įvairius visuomeninius darbus.

Kovojai, Edvardai, už tėvynę, aplaistei tėviškės laukus savo krauju, tavo krūtinę puošė Vyties Kryžius, Gedimino Ordinas ir kiti medaliai. Su kuklumu stojai į Sydnejaus ramovėnų eiles, organizaciją, kurią, galbūt, daugiausiai mylėjai, nes šalia tavęs stovėjo draugai, kurie kūrė atgimstančią Lietuvą. Visuomeninėj veikloj ir šeimoj išvarei gilią lietuvišką vagą. Pažinojau tave apie 30 metų ir per tą laiką neteko niekuomet išgirsti apie patį jokio neigiamo atsiliepimo.

Sunkios buvo tavo paskutinės 10 mėnesių gyvenimo dienos, bet nors toli esi nuo savos gimtinės, lai lengva būna tau Australijos žemė. Ilsėkis ramybėje!

A. Bukas

A.A.
EDVARDUI MIGEVIČIUI
mirus, valdybos narę M. Migevičienę netekus mylimo vyro ir visą jos šeimą, gilaus skausmo valandoje labai nuoširdžiai užjaučia

Sydney Lietuvių Moterų Socialinės
Globos Draugijos Valdyba ir
Lietuvių Sodybos patikėtinės

A.A.
EDVARDUI MIGEVIČIUI
mirus, jo sūnui Aliui, Sydnejaus Lietuvių Klubo Valdybos direktoriui, visai šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Sydnejaus Lietuvių Klubo Valdyba

Buvusiam ALB Camramattos apylinkės pirmininkui
A.A.
EDVARDUI MIGEVIČIUI
mirus, jo žmoną, sūnų ir dukras su šeimomis bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

ALB Sydnejaus Apylinkės Valdyba

Mielai kanclerei sesei Laimai Deikienei, visai jos šeimai ir giminėms, jos mylimam tėveliui
A.A.
EDVARDUI MIGEVIČIUI
mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia ir drauge liūdi

Sydnejaus Senųjų Skautų Židinys

BALTIC HERALD

Supplement of Lithuanian Weekly "Musu Pastoge" No. 4 OCTOBER 1975

Material contained in this supplement has been prepared in collaboration with the Australian Citizens' Committee for Lithuanian Rights, P.O. Box 470, Strathfield, N.S.W. 2135.

All articles appearing in this supplement may be reproduced in whole or in part without any charge or obligation.

Fraser makes it clear-cut

SPEECH BY FEDERAL OPPOSITION LEADER AT THE LAUNCHING OF "THE BALTIC DILEMMA", AUGUST 20 CANBERRA

„Professor Dunsdorfs, Mr. President, ladies and gentlemen. Thank you for letting me have the first copy of Baltic Dilemma, and thank you for asking me to be present at the launching. I must congratulate the Professor for having written it and for having documented the situation that has arisen by the decision of the present government and its Prime Minister to recognise the Soviet occupation of the Baltic States.

The book is well worth reading and, together with the Professor's remarks we just heard, gives an insight in the manner of operation of the present government.

The book examines what I believe is one of the most distasteful decisions of the Labor government. It is distasteful because it was so unnecessary and had no apparent objective unless it was an objective to ingratiate Australia with the Soviet Union and Russian policies. and to alienate some Australians.

In that sense, quite apart from the explanation the Professor gave, the decision fits a pattern of decisions of the present government because so many of these decisions have, I believe, in design to ingratiate ourselves with the Soviet Union. There are reports which indicate the extent to which foreign commentators in the United Kingdom believe that Australia virtually is crawling on its knees to please Russia. We were not told of those things prior to the 1972 elections. These decisions have been condemned by Solzhenitzyn as incomprehensible and naive. They cease to be incomprehensible if you believe that there is a greater philosophical affinity between this government and the policies of the Soviet Union than there is between this government and some worth while Australian traditions.

There was no satisfactory justification of this decision. It was taken without consultation even with the present holder of the title of Minister for Foreign Affairs.

It contradicted several previous statements by the Prime Minister and of the previous Leader of the Australian Labor Party, the late Arthur Calwell that weregiven, as I believe, as far back as 1960. During the by-election campaign in Bass, the Prime minister offered a justification which was far from accurate and the story in that respect, I believe, has not yet ended, and I wish good luck to the schoolmaster that was involved.

The Minister for Foreign Affairs claimed that the basis of the recognition was a recognition of realities, but the government recognises realities only when it suits the government, and de jure recognition of an act that was a thoroughly wrong act and an unlawful act does not really seem reasonable because the passage of time does not make a wrong act a right act. It is plainly an affront to the tens of thousands of people of the Baltic States that have come to Australia. If it were not for the overall objectives of the government, then that in itself was hard to understand.

In the past, what was done has been condemned by the Opposition and I will have something more to say about that in a moment. In his final chapter (of the book) Professor Dunsdorfs considers the means of reversing the decision and says that he thinks that the way of reversing it is a simple one as there were no exchange of notes between Australia and the Soviet Union in any formal sense. Our ambassador was told that he could, or should, or must visit the Baltic States and in consequence Australia had recognition taken away from them.

Professor Dunsdorfs suggests that these decisions should be reversed. I believe that they want to be reversed and the next government will reverse them. (Applause.)

I am pleased to be here and to share this occasion with you and I look forward to the opportunity of putting what I said into effect at the earliest possibility."(Applause)

Pictured above at the meeting are, from left, W. Szumskyi (Editor, Ukraine "Free Thought"); Miss T. Kroll (Editor, Estonian "Our Home"); L. Vella (Editor, "Maltese Herald"); Malcolm Fraser, and J. Dunin-Karvicki (Editor, "Polish News").

THE AUSTRALIAN LIBERAL, AUGUST.

In the biggest ethnic press conference ever held by the N.S.W. Division, 31 ethnic press journalists attended a conference last month with Federal Opposition Leader Malcolm Fraser.

LEADER OF THE OPPOSITION

20 AUGUST, 1975.

NEWS RELEASE

The Oppositions Leader, Malcolm Fraser, said today that a Liberal national Country Party Government would reverse the steps taken by the present Government to accord de jure recognition to the incorporation of the three Baltic States into the Soviet Union.

He said "Professor Dunsdorf's book examines one of the most distasteful decisions of the Labor Government. There was no need whatever to extend de jure recognition to the Soviet occupation of Latvia, Estonia and Lithuania.

The decision was condemmed by the distinguished emigre Soviet writer, Alexander Solzhenitsyn as "naive and incomprehensible". There is no satisfactory justification for it, and no apparent objective,unless it was to ingratiate Australia with the Soviet Union.

The decision fits a pattern of decision by the present Government. So many of the decisions of the present Government have been designed to ingratiate the Labor Government with the Soviet Union.

Foreign commentators believe Australia has virtually crawled on its knees to please the Soviet Union. The Government's decision to recognise the occupation of the Baltic states ceases to be incomprehensible if you believe there is a greater philosophical affinity between this Government and some of the policies of the Soviet Union, than there is between this Government and some worthwhile Australian traditions, and some of our older friends with whom we still have philosophical traditions in common.

If you have that view of this Government, then I believe the decision stands plain, as one that can be understood.

The decision as we know was taken by the Prime Minister without consultation with his colleagues, and I think without consultation with the person who holds the title of Minister of Foreign Affairs.

It also contradicts several previous statements by Prime Ministers and of the former Leader of the Australian Labor Party. This pledge was given by Arthur Calwell as far back as 1960.

The Minister of Foreign Affairs claimed the basis of recognition was the recognition of realities, but the Government recognises realities when it suits the Government.

An act which was a thoroughly wrong and unlawful act doesn't become a right act because of the passage of time. However it suited the Government to act despite the affront to the tens of thousands of people from Baltic states in Australia.

In his final chapter Professor Dunsdorfs says that he thinks the way of reversing the decision is a simple one.

There were no exchanges of notes between the Soviet Union and Australia.

An ambassador was told that he could ar should or must go to the Baltic States and a Consulate in Australia had recognition taken away from it.

The Professor suggests that those two decisions be reversed. I believe they ought to be reversed and the next Government will reverse them".

SELF DETERMINATION FOR BALTIC PEOPLE

By virtue of International Law, international treaties, declarations of states and international customs — the states as members of the international community not only have the right not to recognize, but they are formally bound to oppose the recognition of such an international crime as unlawful occupation and forcible incorporation as the Soviet Union has perpetrated against the Baltic States.

We can note with satisfaction that the principal Western Powers have observed this principle of International Law.

It would be strange indeed if some of the very same nations which have been championing the right to self-determination and fundamental human rights were to consign to oblivion the aspirations of 100 millions East and Central Europeans. The recognition of status quo in Eastern Europe would, in fact, do just that. Furthermore, the causes of unrest in Europe will then remain and no real detente can be achieved.

According to the above named circumstances the Soviet regime in the three Baltic States lacks any legal basis and should be regarded only as a temporary military occupation.

The legal existence of the Republics of Estonia, Latvia and Lithuania still continues despite the military occupation. Consequently, the major nations of the world, the United States included, have refused to recognize the illegal incorporation of the Baltic Republics into the Soviet Union. A number of the diplomatic and consular representatives of these three Republics are still recognized as the only duly authorized legal representatives of Estonia, Latvia and Lithuania.

THE BALTIC COMMITTEE IN SCANDINAVIA

The Baltic Issue

Most Australians know that the independent Baltic States of Estonia, Latvia and Lithuania were occupied by the Soviet Russia in 1940 as a result of a secret treaty signed between the representatives of Hitler and Stalin on August 23, 1939. Yet many people wonder what the present Baltic fuss is all about. Indeed, when the change of federal Government's policy with respect to the Baltic States was anounced, most people knew very little about the Baltic countries. True, most Australians have met Balts, many have friends of Baltic origin. It is probably fair to say, however, that they have learned about the Baltic countries only from the protests against de jure recognition of Soviet sovereignty over the Baltic states. It is not surprising, therefore, that many Australians did not at first notice the change of Government's policy.

Furthermore, even for a keen observer it is difficult to say exactly what and when the change took place, for, contrary to the promises of "Open Government", the whole matter of this change of policy is shrouded in secrecy.

Let us review some pertinent dates. In these we may find plausible explanations for what has happened.

• We learn from the "Australian Foreign Affairs Record" of **April 1974** that on April 2 a high ranking Soviet diplomat V.P. Suslov - Head of Soviet Ministry for Foreign Affairs Second European Department (which embraces relations with Australia), visited Canberra and had talks with Mr. Whitlam on "the program for the Prime Minister's proposed visit to Soviet Union later this year".

We do not know whether the de jure recognition of Baltic occupation by the Soviets was discussed or not - it certainly was not mentioned in the press releases about the discussions between this high - ranking Soviet official and the Prime Minister.

• **On August 3** Reuter announces from Moscow that Sir James Plimsol visited Tallinn and that Australia has thereby recognized Soviet sovereignty over the Baltic countries.

• Sunday papers of **August 4** report with "Australia leads the Way" and similar headlines about Reuter's news from Moscow.

Though these news take Australian Balts by complete surprise, there is an immediate reaction. The Baltic communities were completely unprepared, as their organizations were culturally, rather than politically oriented, yet there is a spontaneous reaction. They agree unanimously that if the Government has indeed recognized de jure Soviet sovereignty over the Baltic States, all Balts must protest vigorously by all peaceful means.

The only hesitation about it is caused by a complete absence of response from the Federal Government. Some think it is a Soviet hoax, since Labor platform explicitly condemns aggression, and explicitly supports self determination of all nations.

• Public attention is attracted by demonstrations immediately after the news leak from Moscow. For instance, on Monday **August 5 Baltic Students** demonstrate on the footsteps of Sydney Town Hall; on Wednesday, **August 7 the Baltic Sommunities of Canberra** protest at the Parliament House. In all capital cities on Friday **August 9** Balts and their sympathizers participate in massive **torchlight processions.**

The interest of the media is arroused - protests are widely covered by TV and newspapers. Curiously, the "Open Govenment" remains remarkably closed. There are no official statements on the recognition. Just before the well publicised torchlight processions of Friday, ABC on Thursday morning, **August 8,** broadcasts as follows

"The Australian Government did not formally recognize the incorporation of Baltic States into the Soviet Union, but it had to be cognizant of the de facto situation and deal with the government which has the effective control of the territory in question".

In the afternoon this news item was dropped from the broadcasts of the ABC, but not replaced by any other on the Baltic issue.

Though surely it was not intended by the ABC, these broadcasts, confirming the pre-election Labor policy, did cause some confusion amongst those demonstrating on Friday - was it a Moscow hoax, after all?

• It was not untill August 13, **ten days after the news leak from Moscow** that the Australian Government through the Minister for Foreign Affairs, Senator Willesee, admitted the about-face of the Government. This admission was preceeded by an intensive questioning by the Opposition, and was given as an answer to Senator Young in a prepared statement in the Senate.

During the debate that developed it became clear that Mr. Whitlam, as an acting Minister for Foreign Affairs, had accorded de jure recognition to Soviet sovereignty of the Baltic States. It became clear that through this action the pre-election promises to the Baltic communities had been broken. However, no satisfactory reason for this deed was ever given.

Senator Willesee, who had a reputation of an honourable man, particularly since he disagreed with Mr. Whitlam's actions in the Gair affair, states that he agrees with Prime Minister's handling of the Baltic affair.

A mont later, after intensive debate and questioning in the Parliament, Senator Willesee is censured by the Senate on September 18. The motion reads as follows:

"That the Minister for Foreign Affairs is deserving of censure and ought to resign because: in breach of a clear undertaking to the contrary given by the Prime Minister the Government shamefully and furtively extended recognition to the incorporation of the Baltic States in the U.S.S.R., the Minister withholding any announcement or explanation of the decision".

There is probably some truth in the argument advanced from the Government side of the House, that the censure should be directed against the Government rather than Senator Willesee. **After all, it was the head of the government, Mr. Whitlam, who made the decision to change the policy towards the Baltic States.**

I. Liepa.

SELF DETERMINATION FOR BALTIC PEOPLE

▫ HELP THE ESTONIAN, LATVIAN, LITHUANIAN PEOPLES ▫

BALTIC STATES

At a meeting of the election campaign in Launceston, June 27, the Prime Minister made derogatory comments about the Baltic States and about the Australian Balts.

He also stated his version of history in order to give a semblance of justification for his de jure recognition of Soviet imperialistic sovereignty over the Baltic States.

The writer disputes the Prime Minister's statement, as reported by The Advertiser (Adelaide) and The Courier Mail (Brisbane) — "The only way Baltic States would become sovereign States again was if there was a world war . . . People ought not to stir up this community for another world war."

Nobody wants another world war, particularly Balts who were victims of the last one. Mr Whitlam's pride is hurt because people realise that he has, to use the vernacular, goofed in the de jure recognition of Soviet Russia's colonialism. He tries to cloud the issue by accusing Balts of being war-mongers.

Quite the contrary, Mr Whitlam is the one who cannot conceive a peaceful solution to one of the world's problems. Mr Whitlam's view that in the Soviet empire it is impossible for the Baltic and other nations to achieve self-government without world war is short-sighted. He ignores the unmistakable trend of modern history towards dissolution of empires. In the days of the British Empire many people believed that the empire could only be dissolved by the force of arms of some foreign power.

Yet India, Malaysia, Egypt, Uganda and a host of other countries became independent without a major armed conflict with Great Britain. Does Mr Whitlam believe, with political naivety that, in the course of history, the same cannot happen to the countries of the Soviet empire?

There are indications that it can happen. However, it will only happen if the Western countries, whilst seeking more common ground with Russia, insist on the principles of the Charter of the United Nations, including the inalienable right of all nations to self-determination. Mr Whitlam's de jure recognition of Soviet sovereignty over the Baltic States is a betrayal of these principles.

A. P. KABAILA

Greenwich NSW

Book Review

THE BALTIC DILEMMA

Prof. E. Dunsdorfs' book The Baltic Dilemma is invaluable to the Baltic communities in their struggle to have the de jure recognition of Soviet sovereignty over the Baltic States reversed.

The Baltic Dilemma, published by the well-known publishing house of Robert Speller & Sons, New York, was ready for distribution at the beginning of this month. It was launched in Canberra, where the launching was attended - among others - by the Hon. J.M. Fraser, Leader of the Opposition, who on that occasion pledged that the Liberal - Country party in government would reverse the decision to recognise the incorporation.

Prof. E. Dunsdorfs who is an Emeritus Professor of the University of Melbourne has covered the whole question of recognition in a most comprehensive way. The amount of material that he has been able to put together in this book is staggering.

In The Baltic Dilemma the author first gives a short account of the fate of the Baltic peoples during World War II and the reasons for a number of them to come to Australia(Chapter I). He then deals with the actual announcement of the recognition (Chapter II), the justification of the Australian government (Chapter III), the Baltic question in the Australian Parliament (Chapter IV), the censure motion (Chapter V), the censuring of the Minister for Foreign Affairs (Chapter Vi). In Chapter Vii E. Dunsdorfs discusses the news media and the Baltic case, giving a detailed account of the reaction of the "Monday press", a survey of the first editorials and analysis of the articles and interviews that appeared later. A number of letters, written to various newspapers on this question, are grouped according to their contents.

In the last chapter, which is of special interest, the writer looks at the various possibilities that exist for the reversing of the decision.

The wealth of material on the question of Australia's recognition of the incorporation of the Baltic States makes E. Dunsdorfs' book a "must" for every member of the Baltic community.

L. Berzins.

WHAT THEY SAID

"The Government's decision was pointless, it has achieved nothing as far as improving international relations, it has, in fact, demolished any claim by the Labor Party that it is a champion of small nations."

Leader of the Opposition in the Senate
Sen. R.G. WITHERS, August 1974.

Rebuttal to the P.M.

I have been asked by the Baltic Council of Australia to express an opinion on the repeated public pronouncements by the Prime Minister of Australia, the Right Honourable Edward Gough Whitlam, that

(1) the three Baltic States (Estonia, Latvia and Lithuania) have been independent only from 1919 to 1939;

(2) these three Baltic States have been fascist states in the 1930s.

Both these pronouncements are false.

Ad (1): During the twelfth and thirteenth centuries with the spread of Christianity in Estonia and Latvia, bishopries and an ecclesiastical order were established as independent states dedicated to the Virgin Mary, under the overlordship of the Pope. If these states are not regarded to be independent sovereign states then, up to the Convocation of Canterbury (1531) and the Act of Supremacy (1535), England too cannot be regarded as an independent sovereign state, which obviously would be absurd.

When in 1561 the ecclesiastical states of Estonia and Latvia disintegrated under the impact of the Reformation, independence was preserved only by the Duchy of Courland (a part of Latvia) up to the year 1795.

Estonia had been conquered by Russia in 1721 and in the same year this had happened also to a third of Latvia. Another third of Latvia was acquired by Russia in 1772 and the final third (as mentioned above) in 1795.

The history of Lithuania is different and for an untrained mind it is easier to understand whether Lithuania was an independent state or not, than in the complicated case of Estonia and Latvia during the Middle Ages.

In 1219 Lithuanian principalities united. In 1386 the eldest son of King Algirdas of Lithuania, Jogaila, was elected King of Poland and ruled under the name of Vladislav II. Up to 1569 Lithuanian and Poland were united into a Commonwealth of personal union which in that year was transformed into a real union. During the periods of personal and of real union, both Lithuania and Poland had separate governments, separate armed forces, separate treasuries and separate law courts. Documents of state were valid only if both seals of state (of Lithuania and of Poland) were affixed. All these are external features of sovereignty.

In 1795, whit the third division of the Commonwealth of Lithuania and Poland between Russia, Prussia and Austria, Lithuania lost its independence which had lasted 556 years.

After the First World War all three Baltic States regained independence, Soviet Russia (as the successor state to imperial Russia) in separate peace treaties concluded with each of the Baltic States renounced for all times its claims over the territory and people of these states. This pledge was confirmed by the Soviet Union in repeated treaties. All these solemn treaties were broken when in 1940, the Soviet Union occupied the Baltic States.

It is gratifying that the Prime Minister of Australia at least accepts the idea that the three Baltic States were independent during the inter-war period and does not adhere to the official Soviet viewpoint that during this period the Baltic States were stooges of the Western imperialists, whit no independence at all. Nevertheless, the Prime Minister must be requested to make a more detailed study about the history of the Baltic States before denying so boldly any independence to them in historical times.

Ad (2): After the First World War, all three Baltic States adopted a very far-reaching democratic constitution. Because of political complications between Lithuania and Poland, in December 1926 Lithuania introduced a government by presidential decree. As a result of the world economic crisis in 1933, but only after obtaining a majority in a referendum, a government by presidential decree was introduced in Estonia. Estonia was followed by Latvia in 1934, when the democratically elected Prime Minister also introduced a government by presidential decree. In all three Baltic States the declared political aim of the presidential governments was to restore Parliament.

This aim was achieved in Lithuania and in Estonia. Parliament in Lithuania was called together in 1936, and in 1938 a new constitution was adopted in which Catholic Lithuania followed the pattern of Catholic Eire. In Estonia guiding lines for a new constitution were adopted in 1936 by a referendum with a ¾ majority. The constitution was adopted in 1938. Its feature was an elected Parliament with two chambers. The Lower House was elected exactly following the English pattern. It was provided that the President of State should be elected by the people unless unanimously nominated by both chambers of Parliament and an assembly of representatives of local governments.

There can be no doubt that the 1938 constitutions of Lithuania and Estonia must be regarded as democratic constitutions. As to the periods of govenment by presidential decree in Lithuania from 1926 to 1938, in Estonia from 1933 to 1938 and in Latvia from 1934 till the end of independence in 1940, these periods by no stretch of imagination can be called fascist.

No lesser expert on fascism as the fascist Minister of Italy to Latvia, signor Giorgio Francesco Memelio, has testified to this. The Charge d'Affairs of the UK in Riga, C.S.W. Torr, reported to the Principal Secretary for Foreign Affairs, Anthony Eden, on 5 February 1936 (F.O. 371. Political. Northern. Baltic States. Files 20311) that Signor Memelio "observed to me the other day that he did not really regard the present regime (in Latvia) as a fascist regime at all". Thus in this and in his other pronouncements Signor Memelio expressed his frustration that the hopes he had entertained did not materialize in Latvia.

To give a drastic example of what is fascism and what is not. The Right Honourable Prime Minister of Australia granted single-handed de jure recognition to the annexation of the Baltic States by the Soviet Union. This was an act of government by presidential decree (even to a higher degree than in the Baltic States where, during the period of presidential rule, all decisions on policy were passed by the Cabinet). Nevertheless, nobody would claim that the action of the Prime Minister of Australia would apologize for calling the Baltic States during the period of presidential rule fascist states.

Melbourne 27 June 1975

Dr. Edgars Dunsdorfs
Emeritus Professor of the
University of Melbourne

Profiles

MIKHAIL A. SUSLOV

Born in 1902 and member of the Central Committee of the ruling Communist Party since 1941, Suslov became known to the West as the Chief Editor of "Pravda" 1949-1951 and as a member of the all-powerful Politbureau since 1966.

Not as well known is the role which Suslov has played in Caucasus and in the Baltic Countries.

He was sent by Stalin to Lithuania in 1944 with dictatorial powers to crush local opposition to Soviet rule and to restore Soviet administrative apparatus. Suslov's experience as wartime leader of Soviet partisans in the North Caucasus and as the supervisor of the deportation of disloyal Chechen - Ingush and other North Caucasian nationalities eminently qualified him for the tasks in Lithuania (cf. R. Conquest - The Nation Killers pp. 192,193 & 197 and V. S. Vardys - Lithuania under Soviets pp. 102-105).

Suslov was in complete charge in Lithuania til the end of 1946, devising military and ideological strategies to crush both the active resistance by the freedom-fighters and the passive resistance by the remainder of the population. Several divisions of NKVD troops, commanded by Beria's deputy general Sergei Kruglov and the istrebiteli (destroyer) detachments were deployed to fight the partisans. From 1946 the bodies of killed partisans used to be left lying for days in market places as a measure of terror and as bait to identify relatives of the dead. The passive resistance was being crushed by mass deportations, directed by Suslov. The period of Suslovs rule in Lithuania was one of the bloodiest in its history, raising doubts whether Lithuanians would or would not survive as a nation.

LETTERS

"Immediately the Labor Government's decision to recognise the incorporation of the Baltic States in the USSR became known, I expressed my concern and acute disappointment.

I indicated that the Opposition did not accept this surreptitious action. I saw no justification for the Labor Government's decision. It was ill-advised, unnecessary and it was unjustifiable. It was in direct contradiction to promises Mr. Whitlam gave to the Baltic people prior to assuming office.

I indicated that, on assuming office, we would immediately review the decision and do all in our power to reverse it. The present Leader of the Opposition, Mr. Fraser, has indicated that, on return to Government, the Liberal and Country Parties will reverse Australian de jure recognition of Soviet sovereignty of the Baltic States."

Yours sincerely,

B.M. SNEDDEN

Thanks for your letters of 17 June and 24 July concerning the recognition by the Whitlam Government of the Soviet incorporation of Estonia, Latvia and Lithuania.

I think that this recognition of the Soviet Government to speak for those States was wrong. We had refused to recognise the situation and I see no reason for reversing that decision. We were not going physically to attack Russia because of its occupation of those countries but we could say we thought it was wrong to allow them to be swallowed up with our blessing.

I still think it is wrong. As an independent I would support the Liberal Government if it reaches power and seeks to alter the situation.

Yours sincerely,

J.G. Gorton

In company with very many Australians who believe in freedom, basic human rights, and the dignity of the individual, the action of the Australian Government in recognizing the Soviet annexation of the independent States of Estonia, Latvia, and Lithuania filled me with disgust. None of the excuses given by the Australian Government for this betrayal of the people of the Baltic States who had every right to expect support and understanding from our nation, can condone nor justify this reprehensible decision. The only support and applause for the Australian Government action comes from authoritarian governments where personal liberty and freedom are suppressed and regarded as of no consequence.

The Statement by my leader Hon. Doug Anthony describing the Government recognition of the Soviet action as "infamous" is totally and absolutely irrefutable.

Evan Adermann, M.P.
Shadow Minister for
Customs & Excise
National Party Member
for Fisher, Queensland.

Self Determination for Baltic People

ELECTORAL REPERCUSSIONS

On 19.9.74, a well-known political commentator (Dr. P.J. Boyce) said on the A.B.C. current affairs programme, "Notes on the News",

"I strongly suspect that the decision, apparently intended to pass unnoticed by the Australian public, will haunt the Whitlam government for some time to come, perhaps even to its electoral grave. There may be only 50,000-60,000 Australians of Baltic origin in this country, but annoyance or anxiety about the Whitlam government's gesture to the Soviet Union seems to have spread far beyond the boundries of an Australian ethnic minority."

If the Bass by-election results are any indication, the prediction about the "electoral grave" certainly seems to have come true.

But is the continued persistence with one bad decision a sufficient reason to commit political suicide?

The evidence presented here shows that no real disadvantages - and quite a few tangible advatages - would accrue, if the present Australian Government reversed its 1974 decision to recognise de jure the Soviet Russian sovereignty over Estonia, Latvia and Lithuania.

"WE WILL DO TWO THINGS"

MIGRANT INFLUENCE ON AUSTRALIAN FOREIGN POLICY

Speech by Andrew Peacock, Opposition shadow Minister for Foreign Affairs, 24th August, Kew High School, Kooyong Electorate

There are three or four specific areas about the effect on immigration on foreign policy that I want to mention, but before I do, Michael Mackellar last week in Parliament by questioning the Prime Minister, opened up an interesting example where our foreign policy has had a direct effect on migrants. He asked the Prime Minister about a number of Vietnamese refugees who had been asked to sign an undertaking to refrain from political activities. A flagrant breach of freedom of speech and of association. Of course, they will be able to criticise the weather, but that is not what we normally associate with freedom of speech. Freedom of speech, in its proper context, involves the freedom to express yourself as you wish, but the Government has already had these migrants to sign an undertaking which is the antithesis of the sort of freedoms most migrants would have sought in coming to this country. This is an interesting example of our foreign policy despising all the South Vietnamese stood for.

So far as the effect of migrants on our foreign policy, I will leave aside arguments over Cyprus, over Greeks and Turks, also effects which large bodies such as Italians have had across the board in the country, and will perhaps concentrate on certain issues you would not have thought of immediately in regard to the foreign policy area.

The first one I will raise,you would have thought of perhaps automatically. I am speaking of those who proudly proclaim their Anglo-Saxon background, must do so on the basis that their ancestors also were migrants ot this country. Not always of their own volition, of course, but they were migrants; assisted migrants, too, in a very real sense (Laughter). To them we owe a community based on the British system of parliament and the principle of freedom of speech. This is then the influence of Britain. The effect on the foreign policy is, of course, our automatic involvement in the two World Wars. That is obvious.

The second example I would have hoped you also would have thought of, would have been the decision taken by the Labor Government to recognise the incorporation of the Baltic States into the Soviet Union. Estonia, Latvia and Lithuania. To use the disgraceful term — raped in the 1940, losing their identity to the Soviet Union. We never, when in Government, nor the Labor Party, in Government or in Opposition, did recognise the take-over of those countries by the Soviet Union.

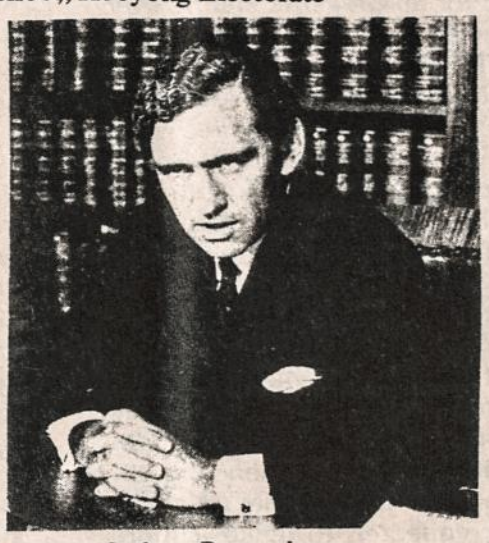

Andrew Peacock

And yet, by one stroke of the pen, the Prime Minister signed away the aspirations of those citizens of Australia who came from Latvia, Estonia or Lithuania, or whose parents did, and who sought for these countries to be independent, —signed it away by recognising the Soviet Union's de jure, — legal control over these areas; something that we, in 23 years of Government, refused to do.

Now, you would say, — what is the effect of migrants in this? — The effect is that not only the Liberals were appalled by this, but they were made to feel appalled, day after day, week after week, by the whole Baltic community in Australia, operating within the law, with peaceful demonstrations, using the best element of politics whatsoever, to seek to persuade people that the decision was wrong. They have got the undertaking from the Liberal Party which, after all, will be in Government within 2 years, that the decision will be reversed.

So there is a direct effect by that consistent persuasion by an outstanding migrant group of the population, persuading the Opposition that it was not good enough to simply review the policy, that it was not good enough to criticise the Government; there had to be a distinct, firm undertaking that we in Government will do two things:

- we will allow the Consul to be re-instated and
- we will prevent the Australian Ambassador from visiting Latvia, Estonia and Lithuania, thereby reversing de jure recognition to de facto recognition.

This is a proper political course, a victory brought about by pressure of migrant groups, by their plausible and persuasive arguments that the hopes and aspirations they seek for their countries should be implemented in the future.

IN PARLIAMENT

In this column we publish without comment various items from parliamentary debates which are of interest to ethnic groups, in particular to the Baltic ethnic groups.

Senator BAUME (New South Wales) (12.55)—During the Bass by-election campaign an unfortunate clash occurred between a school teacher, a pupil and the Prime Minister (Mr Whitlam). Since that time there has been considerable interest in the facts and the history behind that fight that they had. There has come into my possession a letter which sets out the facts and the history concerning the Baltic states. The letter contains 19 paragraphs. It is my intention to make it known to the Senate to assist with our general understanding of the history surrounding this unhappy matter. The letter was written by a Mr Tom McGlynn, the school teacher involved in the incident to which I referred. The letter is dated 8 July 1975. The address is Post Office Box 933, Launceston, Tasmania 7250. It is headed 'Mr Whitlam and the Baltic States Question'. I quote the letter:

I refer to your recent letter or telegram or to a statement attributed to you in the Press. I should like to thank all those who have supported me though unfortunately I cannot write to you all . . .

Senator Everett—I rise on a point of order.

.....

Sitting suspended from 12.58 to 2.15 p.m.

.....

Senator Everett—I do not object, but I wish to make it clear that it is on the basis that what is incorporated in *Hansard* is the agreed, expurgated version of the letter.

Senator BAUME—It would be on that basis that I would seek leave to have the document incorporated in *Hansard*.

The PRESIDENT—Leave has been granted.

(The document read as follows)—

576 SENATE 4 September 1975

P.O. Box 933
Launceston,
Tasmania, 7250.
8.7.75

Dear Mr Raitna,

The Baltic States question

I refer to your recent letter or telegram or to a statement attributed to you in the press. I should like to thank all those who have supported me though unfortunately I cannot write to you all individually because of the unmanageable volume of mail received. I list below, however, certain facts about myself and views on the Baltic States and closely related matters, largely for the benefit of those who may have misunderstood my motives in correcting Mr Whitlam's version of Baltic history.

9. The Baltic question is one of national self-determination, of adherence by treaty signatories to international law, and of restoring cultural, political and economic autonomy to ethnic groups who, as nations, have demonstrated a higher level of civilization and capacity for self-government than most (particularly Russians, Africans, Latin Americans and several Asian peoples) who currently enjoy national and even imperial status.

10. The ideologies and actions of individual Balts at any time, in any place, are not relevant to this question. I am personally acquainted with many Jewish, Dutch, Austrian and French survivors of Gestapo, Kempetai, NKVD and South Vietnamese detention and extermination centres. Accordingly, I do not need to be informed that many Koreans, Georgians, Austrians and Lithuanians were more active as torturers and executioners than the average national of the occupying power i.e. Japan, Russia, Germany. This is an aspect of personal pathology and is no proof of the degeneracy of nations. Possible no people have exceeded certain French torturers in savagery in modern times (I refer to their conduct in Algeria) but I have not seen appeals for the extinction of French sovereignty on those grounds. I understand the depth of feeling of members of the Association of Survivors of German War Crimes (A.O.S.) against certain Lithuanians and Latvians, but I do not need to tell the A.O.S. that large numbers of Germans, Estonians, Latvians and

▫ HELP THE ESTONIAN, LATVIAN, LITHUANIAN PEOPLES ▫

578 SENATE 4 September 1975

Lithuanians also died as a result of SS activity. Neither those with good personal reasons for hating Nazism nor those who, for whatever reason, support the U.S.S.R., can plausibly claim that particular atrocities justify the suppression of the Baltic or any other nations' independence. The logical conclusion of such an argument is the imposition of colonial rule over all peoples of the planet—presumably by extra-terrestrial beings.

11. Those, however, who publish particular mortality statistics as if they were relevant, or as if they somehow justified C.P.S.U. control over 130 million non-Russians inside the U.S.S.R. (and 120 million Russians too) would be well advised not to rush into print again until they have read Robert Conquest's 'The Great Terror'. I draw the attention of such Communist sympathisers, whether of the pathological or the 'undergraduate-stupid' variey, to the murder of 20 million or more members of all the nationalities of the U.S.S.R., particularly between 1930 and 1953, by shooting, torture, slave-labour, the denial of medical attention or by being frozen to death. Almost all Old Bolsheviks and more than 50 per cent of the Politburo membership of 1930 had been murdered by 1940. So were hundreds of thousands of party officials, factory managers, deputies to the Supreme Soviet, officers, workers, peasants and citizens, all for the crimes of being 'Trotskyites, Counter-revolutionaries and the agents of Zionism, Nazism or American or Japanese imperialism'. The proof of criminality, in the few cases which actually came to trial, rested on that quintessentially mediaeval principle of jurisprudence, the signed confession (show trials of Zinoviev, Bukharin, Kamenev, etc.). All of this savagery was extended to the Baltic States after 1944.

12. Neither the ideologies nor the constitutions of the Baltic States between 1920 and 1940 are real issues in relation to the recognition of Soviet sovereignty. However, there is not the slightest doubt that the invasion by the U.S.S.R. represented a retrogression in social and economic conditions of approximately a century for the Balts. The largely irrelevant question of the degree of their deviation between 1930 and 1940 from, say, British norms of parliamentary practice has been raised.

14. I apologize to Lithuanians for incorrectly describing their country as 'fascist' between 1926 and 1940. My remarks were not based upon the constitutional situation but upon information from Jewish sources about the relative degree of freedom from persecution afforded by the authorities in the three Baltic States in that period.

15. Apart from those imprisoned by the Japanese after 1941, practically no Australians and New Zealanders have lived against their will under dictatorships. Many of us therefore find it difficult to see that the simple concept of 'left versus right' ceases to be valid beyond the points at which both 'wings' commence imprisoning, torturing and executing their opponents, of whatever persuasion. Living in a remote continent without land frontiers, more isolated from realities on the rest of the plane than most other peoples, we are the Incas and the Aztecs of the 20th century, predictably ignorant of the significance of nationality problems. We are prone to think politically, if we think at all, in simplistic ideological terms. The untravelled and innocent average Australian should be aware that most nations, East and West, are dictatorships, and that the U.S.S.R. is the one with the worst record of ruthless extermination in the history of our planet, surpassing that of Hitler.

16. Of course, many citizens of the Baltic States joined the Nazi Party, mainly after 1941, and even became members of the Waffen-SS, but this also occurred in Norway, Belgium, the Netherlands, Czechoslovakia and the U.S.S.R. The right-wing views of many other Balts in Australia are also understandable. It is a natural reaction to say 'My enemy's enemy is my friend', and thus to line up against any (i.e. left-wing) viewpoint which resembles the alleged philosophical basis of the Soviet system. However, acquaintance with the facts should reveal to all Australians whether they be Balts, Liberals, Socialists or whatever, that the U.S.S.R. is not run by 'left-wingers'. It is also rather naive to assume that whoever criticises the U.S.S.R. is necessarily a 'right-winger', even if the converse is invariably true. I consider that Balts should stick to the main theme of Baltic rights to independence and not act in such a way as to be publicly identified with, for example, all foreign policies of the U.S.A. or domestic ones of the Union of South Africa simply because those governments are anti-Soviet. Soviet Central Asia and South Africa exhibit some remarkable similarities as experiments in colonialism.

I believe that the best way for the Balts to help their people in the U.S.S.R. is to move towards the middle ground. In Australia, particularly, they should concentrate on rational presentation of the facts about the U.S.S.R. and the Baltic to rank-and-file and parliamentary members of the ALP. If Balts, like many silly Liberals, constantly equate social democracy with communism, they may suggest to the more ignorant social democrats that this is only right and proper. No communist thinks likewise of the social democratic parties. They are his unforgivable enemies, traitors to the working class, the 'social-fascist scum who follow the line of the renegades Kautsky and Bernstein'.

17. The acid test of a state or regime is the nature of its conduct towards minorities and smaller nations. By this criterion, the constitutions and practice of the Free Baltic States, particularly Estonia and Latvia, compare favourably with those of the majority of contemporary states. On the other hand, neglect or oppression of minorities and the exploitation of other countries, which occurs irrespective of professed ideologies, is the mark of the imperialist state. By this yardstick, the U.S.A. (both internally and abroad), China and the U.S.S.R. (internally and in Eastern Europe) are today's greatest offenders. Moreover, the average Australian is in no position to preach to others about the treatment of national minorities.

19. I refer all who read this to Conquest's book (mentioned above) and also to Alexander Kaelas' 'East and West' (published by Boreas Publishing Co., London, 1947), an Estonian Labour Party man's experiences of Soviet control. Pages 36 to 45 should be read by all leftists—in fact by all Australians. Communists should read it to discover the fate of the Baltic communists. Dozens were deported or executed for complaining about wages, prices, theft, the inhuman Soviet labour code, the abolition of safety-precautions, the reintroduction of female labour in the mines and the general brutality of the invaders towards the entire population. Any Baltic communist today, even in the highest ranks of the party, is still liable to deportation for opposing the gradual russionization of the three states by immigration of Russians and by labour direction policies which strew Baltic graduates and school-leavers over the vast spaces of Eurasia, where their languages and national consciousness are expected to die.

Yours sincerely,

Tom McGlynn

Senator BAUME—Thank you, Mr President. This document then sets out historical facts concerning the Baltic states question, and I am grateful to the Senate for allowing its incorporation in Hansard. I only wish to say further that the Leader of my Party has spoken on the question of the de jure recognition of Soviet incorporation of the Baltic states and has made it clear that on

our return to government instructions will be issued to our Ambassador to the Union of Soviet Socialist Republics not to visit the Baltic states and that recognition will again be given in this country to the honorary Consul for Latvia; these 2 actions effectively being ones that will reverse the de jure recognition that has taken place.

26.8.75

LIBERAL M.P. ATTACKS A.L.P. FOREIGN POLICY

Mr. David Connolly, Member for Bradfield, said today that the Liberal and National Country Parties remain opposed to the recognition, by the Labor Government, of Soviet control over the Baltic States.

"The Opposition regards this recognition as unnecessary and reprehensible", Mr. connolly said. "The Australian Govenment's action was a blow to those who still hope that the formerly independent states of Estonia, Latvia and Lithuania will one day regain their freedom".

"The Opposition intends to reverse the present Govenment's policy after we are returned to government", Mr. Connolly said.

Mr. Connolly said that the Government had totally disregarded those people from Estonia, Latvia and Lithuania who have migrated to Australia. "These people have made a worthy contribution to our country, and the Government has broken an undertaking made to them", he said.

The Sydney Morning Herald,

Mon. Sept 15, 1975

Legalising the burglars

SIR, It was most heartening to read (Herald, August 21) that the Federal Opposition leader, Mr Fraser, has given an unequivocal assurance to reverse, when in government, the present Government's decision to give de jure recognition to the incorporation of the three Baltic States of Latvia, Lithuania and Estonia into the Soviet Union.

Mr Whitlam still has not provided a satisfactory explanation why he made this immoral and totally unnecessary decision. His stated reason of recognising reality simply does not ring true. There has been no just move to legalise burglary and murder just because the police cannot catch all burglars and murderers.

V. KOSKINS,
President,
Sydney Latvian Society Ltd.

SU ARMONIKA Į BRAZILIJĄ

Šių metų gale penki palyginus protingi jaunuoliai iš Sydnejaus važiuos biskį paprotauti į Jaunimo Kongresą Pietų Amerikoje. Laike Studijų Dienų Sao Paulo mieste Brazilijoje, kai dienos bus karštos ir vakarai romantiški, šitie penki jaunuoliai pilnai blaivūs stengsis paruošti keletą paskaitų apie lietuvišką gyvenimą Australijoje. Temos atrodo bus labai labai įdomios.

Regina ("Our Fearless Leader") Laukaitytė skaitys paskaitą apie lietuviško lavinimo pareigas. Šitas uždavinys atrodo bus jai labai lengvas ir įdomus, nes ji per šiuos metus yra prisisėmus daug senos lietuviškos kultūros ir daug naujų lietuviškų papročių. Aš esu daug kartų kalbėjęs su Regina Lietuvių Klube apie meno revoliucijas ir užsienio politiką. Regina yra išsilavinusi ir pareiginga pirmininkė. Pereitą savaitę jai suėjo 21 metai ir visi Sydney'jaus Jaunimo Kongreso atstovai linkėjo jai daug sekmės ir džiaugsmo per ateinančius senatvės metus.

Ričardas ("Akiniai") Bukevičius duos paskaitą apie ryšius tarp įvairių tautybių emigrantų jaunimo. Ričardas yra labai sąžiningas ir nervuotas mokytojas. Būdamas nervuotas mokytojas per paskutinius dvejus metus jis įprato protauti įvairiomis temomis. Jam labai įdomūs visokie emigrantai, nes jis mokino italus, graikus, jugoslavus ir australus ir vos neišėjo iš proto. Ričardui taip pat labai įdomu ir visokie ryšiai su latvaitėm, estaitėm, lietuvaitėm, vengrėm, ukrainietėm, etc. 19 spalio jam sueis 26 metai, ir kai ateis laikas, mes palinkėsim jam linksmo gimtadienio. Ričardas yra pusiau senbernis, bet vis dar laikosi tvirtai.

Eddis (Nick! Nick!) Karpavičius skaitys paskaitą apie žmogaus teisių pažeidimą. Eddis yra labai išmintingas apie visokias teises ir teisybes. Aš esu daug kartų kalbėjęs su Edžiu ir jis yra man daug kartų atkirtęs "Čia teisybė" arba "Čia neteisybė", bet rimtai kalbant, dabar, Eddis studijuoja vaistiniko meną-- farmaciją jau antrus metus ir žino beveik viską apie visokius vaistus. Aš esu girdėjęs, kad vieną kartą jis pamėgino savo pačio išmaišytus vaistus ir nuo to laiko jam pradėjo smarkiai augti ir garbiniuotis plaukai ir barzda, o jis be to pradėjo keistai juoktis ir iki šios dienos dar nenustojo. Na bet tas turėtų jam nekenkti kalbėti apie žmogaus teisių pažeidimą.

Arūnas (Mi...Puodis) Pilka duos paskaitą apie bendrines organizacijas. Jis yra tvirtas kalbėtojas, bet jam labiau patinka sėdėti, klausyti ir šypsotis. Jam patinka žmonės; žmonems patinka Arūnas. Jis yra ypatingai patrauklus kai jis šypsosi virš alaus putos kaip saulė virš žemės. Jo entuziazmas užsidega kai jis išgirsta žodžius "organizuoti reikalus Lietuvių Bendruomenei". Jis juos ne dažnai išgirsta, bet čia ne jo kaltė - niekas dažnai jų nekartoja. Arūnui yra labai prie širdies lenktyniauti motociklu, bet kai tas jam nusibosta, tai jis randa laiko gaudyti peteliškes.

Ričardas ("Toff") Badauskas skaitys paskaitą apie ryšius su Lietuvių Bendruomene. Ričardas yra pats rimčiausias iš visų atstovų. Jis studijuoja teisę - paskutinius metus (taip bent mes tikime) ir niekur per savaitgalius neeina - tik retkarčiais išeina: į balius, į vakaruškas, į kiną, į Pop koncertus, palošti bilijardą, Bendruomenės organizacijų susirinkimus, šachmatais palošti, rimtas paskaitas, stovyklas, visokias šventes ir t.t. 15 rugsėjo Ričardui suėjo 25 metai. Aš esu girdėjęs, kad jo gautos dovanos buvo jam labai naudingos. Jis gavo nuo draugų Dostojevskio "Crime ir Punishment" ir naują Yo-Yo. Mes visi jam palinkėjome linksmo gimtadienio ir laikome mūsų pirštus sukryžiuotus dėl jo ateinančių egzaminų pasisekimo.

Taip mes visi ir laukiame rimto pobūvio Pietų Amerikoje. Tikimės, kad mūs laukia ne vien sunkus darbas bet, kad bus ir progų, progučių ir progutėlių truputį pabaliavoti šios rimtos pasaulinės iškylos proga.

Sydney'jaus Jaunimo Atstovas
"Kreiva Strėlė".

Visi žinom, kad adelaidiškis V. Dumčius mėgsta išnaudoti balių džiaugsmus ir neištvėrė nepribuvęs ir spaudos baliuje Sydnejuje. Bet būdamas kuklus jis nekaltai aiškinasi, kad į Sydnejų jis tik vežęs Mūsų Pastogei dovanų nuo adelaidiškių. Galėjęs jis ir pasiųsti, bet, sako, dabar paštas taip nesvietiškai pabrangęs ir tiek pat nepatikimas, kad jam geriau apsimokėję pačiam atvežti. Ir laiko jis turįs, nes aną savaitę peržengęs 65-sius jis pradėjęs ponišką gyvenimą... Čia įdomu pastebėti, kad Vladas garantuotai pragyvens mus visus: antai, "Adelaidės Lietuvių Žinios" skelbia, kad jis yra amžinasis (Adelaidės Liet. S-gos) narys! Sveikiname!

Mielai Birutei GAILIŪTEI ir Ruediger LIEBICH, sukūrus šeimą, linkime daug laimės ir šviesios ateities.

Geelongo Tautinių Šokių "Šešupės" šokėjai

MURRAY'S H.F. STORES

646 GEORGE STREET, SYDNEY - TEL. 26 - 1768

informuoja savo gausius klientus, kad persiunčia siuntinius į USSR, Ukrainos SSR, Estijos SSR, Latvijos SSR, Lietuvos SSR kaip ir anksčiau nustatytomis sąlygomis.

Per 27 metus tarnybos nėra dingęs nė vienas siuntinys. Mes siunčiame pinigus į Sovietų Rusiją, kur jūs galite nuprikti "Svetima Valiuta" krautuvėse įvairias prekes: automobilius, motociklus, šaldytuvus, televizorių, siuvimo ir skalbimo mašinas, o taip pat ir butą unituose. Smulkesne informacija duodama telefonu arba asmeniškai atsilankius mūsų įstaigoje.

HEAD OFFICE MURRAY'S H.F. STORES
646 GEORGE ST., SYDNEY TEL. 26 – 1768

Sydney, N.S.W. Cabramatta: Murray's H.F. Stores, 155 Cabramatta Road Cabramatta. Tel. 728 – 6273

Bankstown: Murray's H.F. Stores, 5 Kitchener Parade, Bankstown. Tel. 709 – 8089

Paramatta: Murray's H.F. Stores, 293 Church Street, Paramatta. Tel. 635 – 9728

Newcastle, N.S.W. Murray's H.F. Stores, 93 Northumberland St., Wickham. Tel. 61 – 5180

MELBOURNE, VIC. Murray's H.F. Stores, c/o Contal Co. Mutual Arcade, 266 Flinders St., Tel. 63 – 7895.

Dainos choro nariui

A.A.
JONUI JARMALAVIČIUI

mirus, jo žmoną, dukras Ireną ir Silvą su šeimomis liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Sydnejaus Lietuvių Choras
Daina

A.A.
JONUI JARMALAVIČIUI

mirus, jo žmoną, dukras ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Sydnejaus Lietuvių Klubo Valdyba

A.A.
ANTANUI BAUŽEI

mirus, jo žmoną Oną, vaikus ir jų šeimas bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Cibų šeimos

A.A.
LEONUI KECORIUI

mirus, jo žmoną ir visus artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Cibų šeima

Mūsų mielai

A.A.
LEONIDAI ŠULCIENEI

mirus, Vytautą ir Ričardą Bukevičius skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučia

Bliokai ir
Vingiliai

A.A.
LEONARDUI GARBALIAUSKUI

mirus, jo žmoną, dukrą, sūnus ir visus artimuosius skausme giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

T.V. Dumčiai
I. Taunys
N.V. Ratkevičiai

AUSTRALIA IR
NAUJOJI ZELANDIJA
Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Paulius VI spalio mėnesiui MA nariams skyrė sekančias intencijas:
b e n d r ą j ą - Kad sutartina šeimyniška malda teiktųsi puoselėti ir saugoti tikėjimą naujai įkurtose Bažnyčios bendruomenėse.
m i s i j ų - Kad Šventųjų Metų proga vykstantieji suvažiavimai sužadintų sutartiną krikščionišką maldą, iškeliant jos svarbą ir našumą naujoje šviesoje.

Trumpas rytmetinis aukojimas: VISA AUKOJU TAU, ŠVENČIAUSIOJI JĖZAUS ŠIRDIE!

Brangus Broli, Sese!

Šventieji Metai - tai ypatingos veiklos ir maldos laikas. Visų pirma jie yra veiklos metai, nes juose siekiama taikos įgyvendinimo, atseit, žmogaus susitaikymo su Dievu ir artimu. Toks susitaikymas neįmanomas be tam tikrų pastangų bei rūpestingumo iš mūsų pusės.

Kartu šie Metai yra ir maldos metai, nes tikras atsinaujinimas dvasioje neįvykdomas be maldos.

Kam yra aiški Šv. Metų reikšmė ir svarba, tas mielai sieks įgyvendinti jubiliejinių Metų užbrėžtąjį pagrindinį tikslą - susitaikymą - ir melsis šia intencija ištvermingai ir su visu atsidėjimu.

Kun. S. Gaidelis, S.J.

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

NEWCASTLE

Newcastliečiai Vytautas ir Judita Nekrošiai su šeima persikėlė į Adelaidę. Dar būdami viengungiai Vytautas ir Judita aktyviai dalyvavo Newcastle lietuvių veikloje. Ir sukūrę šeimą nepasitraukė iš kultūrinės veiklos, ir netgi įstojo į Diskusijų klubą. Vytautas keletą metų darbavosi apylinkės valdyboje, pastoviai grojo akordeonu tautinių šokių grupei "Vaiva". Apylinkės valdyba buvo pasiryžusi jiems surengti išleistuves, bet jos neįvyko vien dėl to, kad nebuvo žinoma jų išvykimo data. Linkime jiems sėkmingai įsikurti Adelaidėje.

***

Janina Barštytė-Davies su vyru Trevor, pardavę biznį Pietų Australijoje persikėlė į Newcastle. Jų sūnus Šarūnas paliko Adelaidėje, kur studijuoja geologiją. Newcastle Janinai yra kaip tėviškė: čia gyvena jos motina, brolis Juozas, sesutės Viktorija ir Zina su šeimomis. Atvykusieji iš karto įsijungė į lietuvių bendruomenę ir jau dalyvavo Diskusijų klube, Tautos šventės minėjime. Taip vienus apgailėdami išleidome, kitus išskėstomis rankomis pasitikome.

SVEČIAVOS
ŽINOMI DAILININKAI

Rugsėjo 4-5 d.d. Newcastle Society of Artists surengė metinę parodą ir ta proga numatė parinkti kandidatus stipendijoms. Vyriausio teisėjo pareigoms buvo pakviestas sydnejiškis Henrikas Šalkauskas. Parodoje buvo išstatytas ir vienas jo paveikslų su įrašu - "Judge and Selector Henry Šalkauskas". Paaiškėjo, kad būdamas šiame mieste malonus svečias pats dėjo pastangų susitikti su bičiuliais ir pažįstamais. Lygiai tomis pačiomis intencijomis ir keletas jo bičiulių atskubėjo į parodą, tačiau Henrikas jau buvo išvykęs. Tenka pripažinti, Newcastle yra didelis miestas ir iš anksto nesusitarus sunku susitikti.

Savaite vėliau į tos pačios Society of Artists surengtus kursus - seminarą kaip lektorius atvyko taip pat sydnejiškis dail Leonas Urbonas, kuris jau ir anksčiau čia keletą kartų tos pačios draugijos buvo kviestas ir dalyvavo kaip paskaitininkas. Jis čia įvertintas ir kaip menininkas, ir kaip dėstytojas.

Ypač mus pradžiugino, kad Leonas Urbonas su grupe vietinių menininkų savo bičiulių atsilankė į Tautos Šventės minėjimą - pobūvį ir netgi padovanojo vieną savo paveikslą, čia pat sukurtą kursuose jam bedemonstruojant techniškas tapybos paslaptis. Ačiū už dovaną. Laimingi laimėtojai buvo svečiai iš Sydnejaus p.p. V.J. Burokai, kurie gražųjį laimikį ir išsivežė.

A.Š.

LATROBE VALLEY

TAUTOS ŠVENTĖ

Latrobe Valley seniūnija su svečiais iš Sale ir Melbourno Tautos Šventę paminėjo rugsėjo 6 d. Morwell mieste.

Minėjimą atidarė V. Koženiauskienė. Pranešė apie Lietuvių Bendruomenės garbės nario Antano Baužės mirtį ir pakvietė minėjimo dalyvius atsistojimu pagerbti velionį.

Iš Melbourno atvykęs ALB Krašto Valdybos pirm. p. A. Šimkus skaitė paskaitą apie Vytauto Didžiojo laikų Lietuvą. Toliau sekė Sale seniūnės p. E. Eskirtienės kalba, o J. Mikštas užbaigė oficialią programos dalį paskaitydamas patriotinių eilėraščių.

Vaišių metu seniūnė V. Koženiauskienė padėkojo p. A. Šimkui už atsilankymą ir palinkėjo geros sekmės jo darbuose. p. Šimkus savo žodyje skatino Latrobe ir Sale seniūnijas toliau gražiai bendradarbiauti ir veikti Tėvynės labui, o gerą tautiečių nuotaiką dar pagerino padeklamuodamas kelis A. Gustaičio humoristinius eilėraščius.

Nuoširdi padėka p. A. Šabrinskienei ir A. Šabrinskui už loterijos ir rinkliavos pravedimą ir S. Prošinskienei, M. Kazakauskienei ir A. Šabrinskui už loterijos fantus.

a.a.

CANBERRA

Tautos Šventės Minėjimas Canberroje.

Rugsėjo 14 sekmadienį Canberros lietuviai minėjo Tautos šventę.

Bažnyčioje kun. Martūzas apibūdino šventės prasmę ir priminė tautos pasiryžimą išlikti nežiūrint okupacijos ir persekiojimo Sovietinėje Imperijoje.

Vėliau Lietuvių klube buvo minėjimas.

Dr. Gytis Danta trumpoje bet turiningoje kalboje pabrėžė svarbą lietuviams visur - tremtyje ir tėvynėje - išlaikyti vidinį dvasinį stiprumą. Sistema, kuri paneigia ir naikina vidines žmogaus vertybes, turės sugriūti ir dvasiniai stiprios pavergtosios sovietų tautos bus laisvos.

Jaunimo tautinių šokių grupė paįvairino minėjimą grakščiais šokiais, ir susirinkusieji išreiškė džiaugsmą ir padėką vadovei Daliai Saženytei ir šokėjams.

Labai pasigęsta choro, tad Valdybos pirmininkas Algis Bruzga kvietė canberiškius padėti atgaivinti Canberros chorą.

Pranešta, kad į Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongresą parinkti: Dalia Saženytė, Gytis Andriuška ir Neris Pilka.

Jaunimo grupė paruošė skanius kepinius iešminėje.

Tą pačią dieną prieš Tautos Šventės minėjimą buvo klubo narių susirinkimas, kuriame pranešta apie sekmingą prekybą ir pelną.

B.M.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 East Terrace, Bankstown. Tel.: 708-1414

Spalio 5 d.
THE ROVERS —
vokalinis duetas

SPALIO 11 D

KAUKIŲ BALIUS

Sydnejaus Lietuvių Klubas įsigijo labai gerą filmams rodyti aparatą ir pirmas toks filmų seansas klubo nariams ir svečiams numatomas rugsėjo 30 d., antradienį. Bus rodomas labai nuotaikingas ir intriguojantis - "Alvin Purple" filmas, kurio negalima praleisti nepamačius. Pradžia 8 val. vakaro.

Sydnejaus Liet. Klube, perkant gėrimus didesniais kiekiais duodama 10% nuolaidos už spiritinius gėrimus ir 5% nuolaidos alui.

"IN SET" KVARTETO ŠOKIŲ MUZIKA:
Šeštadieniais nuo 8 iki 12 val. sekm. nuo 6.30 iki 10.30 val.

- Antradieniais stalo tenisas
- Trečiadieniais šachmatai
- Ketvirtadieniais dvigubi jackpotai

KLUBAS ATVIRAS:
pirm.-treč. nuo 4 iki 10 val.v.; ketv. 4-11, penkt. 4-12, šešt.nuo 2 iki 1 val. ryto, sekm. 12.30 iki 11 v.v.
Valgykla veikia: pirmad. — penktad. nuo 5 iki 9 v.v., šeštad. nuo 5 iki 11 v.v. sekmad. nuo 12.30 dienos iki 9 val. vak.

Šokių vakaro metu ir valgykloje kiekvienu metu vyrai dėvi kaklaryšius.

Pirmanam "Mūsų Pastogės" leidėjui ir jos steigėjui a.a. Antanui B a u ž e i mirus, pagerbdami velionį vietoj gėlių aukojame "Mūsų Pastogei" $ 10.00.

V. ir A. Jakštai.

PERTH

Pertho apylinkės valdyba rugsėjo pradžioje išleido vietinams reikalams "Žinučių" biuletenį. Jis numatomas leisti kartą per mėnesį. "Žinučių" redakcija aiškina, kad dažni bendruomenės susirinkimai nėra populiarūs ir jie vis mažiau lankomi. Bandyti įvairūs ryšių būdai nebuvo sėkmingi. Užpildyti šiai spragai apylinkės valdybos ir organizacijų atstovų susirinkime, įvykusiame rugpiūčio 17 d. nutarta leisti informacinio pobūdžio biuletenį, kuris pasiektų kiekvieną tautietį, kur jis bebūtų, ir kuriam būtų įdomu žinoti apie bendruomenės veiklą. Pradžioje šis biuletenis numatomas leisti kas mėnesį, bet jei jis pasiteisins ir atsiras pakankamai talkininkų, jis bus dvisavaitinis.

***

Ilgai sirgusi rugpiūčio 29 d. mirė Juzefa Francienė. Palaidota Karakata kapinėse rugsėjo 1 d.

Pranešimai

Rugsėjo 21 d. Sydnejuje mirė du aktyvūs bendruomenės nariai: savanoris kūrėjas E. Migevičius ir J. Jarmalavičius. Abu ilgesnį laiką sunkiai sirgo. Apie juos plačiau skaitysime atskirai.

Rugsėjo 21 d. Sydnejuje mirė ilgai sirgusi L. Šulcienė, prieš kiek laiko mirusios L. Bukevičienės motina.

***

PRANEŠIMAS

Melbourno Liet. Klubo patalpose organizuojamas šachmatų turnyras, kuris vyks sekmadieniais po pietų. Norį dalyvauti registruojasi pas P. Kazlauską arba budintį Klubo narį.

Melb. Liet. Klubas

Patirta, kad Sydnejuje numatomas dar vienas susitikimas - atsisveikinimas su Vilniaus operos soliste Nijole Ambrazaityte, greičiausia ilgojo savaitgalio metu. Vieta ir laikas bus paskelbta vėliau.

Patirta, kad į Australiją atvyksta iš Amerikos žinomas aktorius Vitalis Žukauskas. Jo pirmas pasirodymas numatomas spalio 21 d. Adelaidės lietuviams. Tikėkime, kad jis neaplenks ir kitų mūsų bendruomenės centrų.

A.A.
ANTANUI BAUŽEI
iškeliavus amžinybėn, jo žmoną Oną - Dainos choro krikšto motiną, ir artimuosius skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Sydnejaus Lietuvių choras "Daina"

A.A.
ANTANUI BAUŽEI,
Australijos Lietuvių Bendruomenės Garbės Nariui,
mirus, poniai O. Baužienei ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą.

Melbourno Soc. Moterų Draugijos Valdyba ir narės

Australijos Lietuvių Bendruomenės Garbės Nariui
A.A.
ANTANUI BAUŽEI
mirus, gilią užuojautą reiškiame jo žmonai, dukroms, sūnui, jų šeimoms ir visiems artimiesiems.

E.S. Dainiai N.V. Ratkevičiai
T.V. Dumčiai I. Taunys

MŪSŲ PASTOGĖ
LITHUANIAN AUSTRALIAN WEEKLY "OUR HAVEN"
Australijos Lietuvių bendruomenės laikraštis
Leidžia ALB Krašto Valdyba
Redaktorius V.Kazokas
Redakcijos Patariamoji Komisija: J.Maksvytis, A.Reisgys.
Redakcijos adresas: 13 Percy S., Bankstown,N.S.W. 2200;
Tel. 7098395
Leidėjo ir Administracijos adressas: Box 4558, G.P.O. Sydney 2001
Administracijos Tel. 6499062

Prenumerata: metams	$15.00
6 mėn.	$ 8.00
Užsieny metams	$18.00
Oro paštu užsieny	$37.00
Atskiras numeris	$00.35

Redakcija rašinius taiso ir skelbia savo nuožiūra. Už skelbimų turinį neatsakoma.

PRINTED BY ROTOR PRESS PTY.LTD